

ლიბერალური საქართველო

პარასკევი, 12 სექტემბერი, 1941 წ.

საბარტოლომოს საბჭოთა მხარეების კავშირის ყოველკვირეული ორგანო

№ 87 (196) ზსპი 30 პან.

შრომის ურონტი და ჩვენი ამოცანები

საბჭოთა ხალხის უდიდესი გმირობა ცხადყო ჯერ კიდევ სამხრეთ-დასავლეთის ხელისუფლების დასაპყრობად დასრულებული უსახური სიყვარულით გამსჭვალული ხალხის შრომის შედეგად ჩამოყალიბდა აგრარული ქვეყანა 13-15 წლის მანძილზე მოწინავე ინდუსტრიის და მექანიზებული მიწათმოქმედების ქვეყნად გადაქცევა. სამამულო ომის დღეებში გზავდა, თუ რა დიდი ნაყოფი გამოიღო საბჭოთა ხალხის არაჩვეულებრივმა შრომითმა გმირობამ: ჩვენს სახელგანთქკამაც არამის აღმოაჩინა იმდენი და ისეთი ხარისხის საომარი საქურველი, რომ იგი წარმოუდგენელ მედარ წინააღმდეგობას უწევს მთელი დასავლეთი ევროპის დაპყრობის სახელმწიფოთა საქურველი შეიარაღებული ფაშისტური ურდოებს, ათასობით ამხსნეებს და სობის ბტრის ტანკებს, ზარბაზნებს, თვითმფრინავებს, ჩვენი ქარხნებში დამზადებული საომარი იარაღით წითელმა არმიამ მწყობრიდან გამოიყვანა, მტკარად აქცია მტრის მატერიალური ნაწილის ერთი მესამედი. ეს არის ნაყოფი იმ დაძაბული შრომისა, რომლითაც ჩვენმა ხალხმა ჩვენი ინდუსტრიული გიგანტები ააგო.

სამამულო ომმა საბჭოთა ხალხის შრომის პათოსი უფრო აივანა და გააძლიერა. სტახანოვერის შრომა საყოველთაო მოვლენად გადაიქცა ჩვენი საწარმოოებას და საკომუნურ-ჩვენი მონღერებზე. ის, რაც ომამდე ერთ კვარტალში კეთდებოდა, ახლა ერთ თვეში კეთდება. წარმოუდგენელი სისწრაფით იღებ აუხვი მოსავალი. მილიონობით ჯარში გასული ვეჯატის სველიან ქალები — დები და ცოლები, რომლებიც სწრაფად ეწყობებიან თავიანთი ძებნისა და ქმრების კვალითადაც და დღით-დღე ადამებენ შრომის ნაყოფიერებას.

ლობას აქლევს, როგორაც ბრძოლის ველზე მოქმედი მებრძოლის ვეჯატობასა და სიამაყეს.

შრომის გმირებისადმი ასეთი დამოკიდებულებიდან ჩვენ, მწერლებმაც, სახელმძღვანელო დასაცვა უნდა გამოვიტანოთ. სტალინური ხელისუფლებმა ჩვენს მწერლებში დაწერა და აღზარდა უღრმესი სიყვარული და პატივისცემა შრომისა და მშრომელისადმი. სოციალისტური ინდუსტრიისა და კოლმეურნეობის მშენებელი ადამიანი გახდა ჩვენი ნაწარმოების მთავარ გმირად. უმთავრესად შრომისა და შრომის გმირს უმღერდა ჩვენი საბჭოთა პოეზია.

ახლა სამამულო ომის მრისხანე დღეებში თითქმის შეიცვალა თემა და საგანი ჩვენი მწერლობისა. სამამულო ომის ფორტზე უამრავი საბჭოთა მემორის თავაწირულია იმდენად დიდი და ამოუღებელია, რომ სრულიად ბუნებრივად უნდა ჩაითვალოს, თუ მან დაიპყრო საბჭოთა მწერლის გრძობა და ვინება, თუ დღეს საბჭოთა მწერალი თავის უწმინდეს მოვალეობად სთვლის, პირველ ყოვლისა გამოხატოს თავისი ხალხისა და საქურთარი თავის მოწიფება სამამულო ომის გმირების თავაწირული ზის წინაშე.

მგრამ სწორი არ იქნება, თუ ჩვენ ასეთივე მოწიფებით, პატივისცემით და სიყვარულით არ გავიმსჯავლებით იმ ადამიანების მიმართაც, რომლებიც ზურგით თავდადებით მუშაობენ და რომელიც ყოველდღიური საქმიანობა მოკლებულია გარეგნულ ბრწყინვალეობას. ჩვენს ნაწარმოებებში უნდა გამოჩნდეს ზურგის გასაკეცული მუშაობა, საბჭოთა პატრიოტის დაძაბული შრომა, რომელიც ჰკეპებს ფრინტს და უზრუნველყოფს ჩვენი არმიის ძლიერებისთვის. როგორც ყოველი ჩვენი მოძიე რესპუბლიკის, ისე ორდენისანი საქართველოს სიამაღლე, საქართველოს საწარმოებში და საკომუნურ-ჩვენი მონღერებზე გააძღვებული მუშაობა საბჭოთა მწერლის უღელვებ მასალას აძლევს იმისათვის, რომ დაიწვიროს აღმადრო-ვანებელი ლექსი, მოთხრობა, ნარკვევა საბჭოთა ადამიანის შრომის გმირობაზე, ყოველდღიური შრომისა და გამომეღვებულ მის პატრიოტიზმზე.

გაცივით და შევისწავლოთ ფრინტისთვის მომუშავე ადამიანთა ყოველდღიური გმირობის საწმიანობა, შევისწავლოთ, ავსახოთ და გავაცნოთ იგი საბჭოთა მკითხველებს. დემ ჩვენი ყურნალ-გაზეთების ფურცლებზე სამამულო ომის ფრინტის გმირების სახელებთან ერთად იხსენიებოდნენ ის უჩინარი ადამიანებიც, რომლებიც გათავისებულნი ვერაგით იღწვიან ზურგში ჩვენი სასიძულეო არმიის გამარჯვებისთვის.

მომხმედი არმია. წითელი კავალერიის იერიში. (სკვდენის ფოტოქრონიკა)

ათასჯარი გეარგავილი უაღისჯარი გეარგავილი ნიშაუბი სარგო კლიაფილი

გერმანიის ხალხის დიდი პოეტი და პუნანსტი გოეთე თავის რომანში „ახალგაზრდა ვერტერის ვენებანი“ ერთ ადგილს სწერს:

„ახალგაზრდა ვერტერი, რომელიც ან გაიხივებო, თავის ქალა იმ ფიქრებშია, რომ ადამიანებს შეუძლიათ ასე ნაკლებად უყვარდეთ ერთმანეთი, ასე მცირედ უთავაზრონ ერთმანეთს. სიყვარულსა და გულწრფელ სიბრძნეს სხვისაგან წუ მოელო, თუ ეს თვისებები შენგებ არ მოიკრებები.“

მეორე ადგილს ბრონიე სწერს: „რომანში შრომა გმირი იყო და საერთო თავყანისცემის სარგებლობა.“

მოლით და გრწმუნეთ ავტორის სანდერესოთა ამ „მწერლის“ თავის ქალაში ჩანდება და იმის გამორკვევა, თუ რა მყარია ნივთიერებისაგან შესდგება ნაცისტური ტვიზი, რომლის უჯრედებში ასეთი გმირის სახე იბადება!

გერმანიის თანამედროვე მწერლობის საუკეთესო წარმომადგენელი, რომელიც საკაცობრიო იდეები ხელსაყრელი არ იყო კაცობრიო ნაცისტებისათვის, ან განდევნილი, ან მოსპობილი არიან.

კალამი, მოწინავე კაცობრიობის ექველშობილი იარაღი, პიტლერის გერმანიის ხელთაყრია ავანაყებასა და სისხლის სამართლის დანაშაუვ კაცუნების ჯოჯოს.

ცნობილია, რომ ფაშისტური მხატვრული ნაწარმოებს არც ერთ ქვეყანაში ბაზარი არ აქვს. არა თუ უცხოეთში, თავის ქვეყანაშიც არ ყრულდები და კითხვობს გერმანიისა და იტალიის ხალხი. ამის ხომ გულწრფელად აცხადებენ თვით ნაცისტების მეთაურები.

როგორ და რას სწერენ დღეს გოეთეს და შილერის თანამემამულენი, ამოვლენული ფაშისტთა თეორიებისა და ნათლისმცემლის ალტრედ როზენბერგის ქუქუანი ემბაზში? რა იდეები ასაზრდობენ მათ, რა გმირებს ხატავენ და საით მიუწოდებენ ისინი თანამედროვეებს? ვის მიბაძობთ, ვის კვალს გაჰყვებით? რა სიბრძნის ქაღალეებს მათი ნაცისტური გმირები?

საბჭოთა მწერლის თანამედროვე მწერლობის საუკეთესო წარმომადგენელი, რომელიც საკაცობრიო იდეები ხელსაყრელი არ იყო კაცობრიო ნაცისტებისათვის, ან განდევნილი, ან მოსპობილი არიან.

კალამი, მოწინავე კაცობრიობის ექველშობილი იარაღი, პიტლერის გერმანიის ხელთაყრია ავანაყებასა და სისხლის სამართლის დანაშაუვ კაცუნების ჯოჯოს.

ცნობილია, რომ ფაშისტური მხატვრული ნაწარმოებს არც ერთ ქვეყანაში ბაზარი არ აქვს. არა თუ უცხოეთში, თავის ქვეყანაშიც არ ყრულდები და კითხვობს გერმანიისა და იტალიის ხალხი. ამის ხომ გულწრფელად აცხადებენ თვით ნაცისტების მეთაურები.

როგორ და რას სწერენ დღეს გოეთეს და შილერის თანამემამულენი, ამოვლენული ფაშისტთა თეორიებისა და ნათლისმცემლის ალტრედ როზენბერგის ქუქუანი ემბაზში? რა იდეები ასაზრდობენ მათ, რა გმირებს ხატავენ და საით მიუწოდებენ ისინი თანამედროვეებს? ვის მიბაძობთ, ვის კვალს გაჰყვებით? რა სიბრძნის ქაღალეებს მათი ნაცისტური გმირები?

პეი, აკნიველი გიორგი ლაონია

ლექსი ჩუმაღ რომ იწერებოდი, დაბრტმანებდი გულში ფარულად, გულს ცეცხლით რომ იფერებოდი, გარედ იყვედი ნივთქარულად, —

ამდენ მეგობარს ნუთუ ჰპოვებდი? — ყველგან მობოლი... ყველგან აღმობილი... ამეწებული ქვეყნის პოეტი მილიან ხალხზე გარ დახდობილი.

შემოტეულ შტრის ერთად მოიხსნება, ერთი დამდგარი: „დაქარი, დაქარი! გავანადგურეთ შტერი ბილწური კაცური კაცობის შემოღებელი“ მე ამ დროებზე გარ შეფიცული, ჩემი ხმაც მასთან შენახმეცია.

ამ მშურ ღროშებმა ასწიეს ქართლს შოთა, აკაი, ვაკა, ილია. კვლავ აუადრეს თავისი მადლით რაც შეეძლოდნენ დამეწყვილია.

ამ დროებებთან აწ და მარადის, გაბრწყინდა ძიობის სიტყვა მართალი,

ამ დროებებთან თავზე დაგვანთის! სტალინი — დიდი მთავარსარდლად!

ვით ერთი კაცი, ჩვენ მასთან ვართ ყველა მობოლი... ყველა დობილი... ჩვენ მისთვის გვიცემს გული თანაბარ,

მისი სიმკიცეზე ვართ დახდობილი. და ერთი გარვინავს ძახილი გულში: — ჰეი, ვეფხვებო, — ჰეი, არწივებო, თუ ჩვენ სიყვარულს ვყოფდით გულში,

მათი დროშები ერთად ამდგარი; დღეს ვეჯკობა გავინაწილოთ..

და თუ სამშობლოს ღრუბლის ცვარანში ჩემი ლექსების ემბაზი არი, ლექსს მივუყავებს ხალხთა სალამი, სიყვარულის ხმა შენახიარი.

და თუ სამშობლოს ღრუბლის ცვარანში ჩემი ლექსების ემბაზი არი, ლექსს მივუყავებს მათი ბრძოლის ხმა, მათი დროშები ერთად ამდგარი;

და თუ სამშობლოს ღრუბლის ცვარანში ჩემი ლექსების ემბაზი არი, ლექსს მივუყავებს მათი ბრძოლის ხმა, მათი დროშები ერთად ამდგარი;

მეხმედი ქაქუკი მიამე პატარიამ

მე გზავდათ, მებო, და მესმის ნათლად მძლავრი გუგუნი წითელ მხედრების, გზდავ, რომ მწვანე მინდვრების კალთა მტრმა მოჰფინა თავის ცხედრებით. მეტბოლონი, გზდავთ და მინდა თქვენთან მეც ვამღერებლე შაშხანის სატრეს, დღეს მეც გამეჯარტლოს საგარში ღენთმა; ფრთებში გავერა დაუვარდის სარკეს... საბჭოთა მიწას მსურს მოგეხვიო; მისთვის დედალო ჩემი მარჯვენა, მეც ვამეცხვებლე თქვენზე მეხივით, თქვენთან ვედიო მეც გამარჯვება. უცნობ მემობარ გვერდში ჩავუდგე, სანგრებში ზურგით ვწილი ვახუნებ, საიერიშოდ გავყვე ჩაუქვის და გავამხნეო მეზარდოთ დასებე. მილიონების მღერტეს გულში, გავრცე სიმხნევე გამოლუვი და ვეჯკობა ჩვენი ქართლში... ექნება აზრი სიცოცხლეს ახლა, თუ მტერს მივუგებ მასუს საკადრისს, თუ შევეერთე გმირობის ტალღის ჩემი ოფლის და სისხლის ხაკილი...

თუ როგორია გერმანელ ფაშისტ ოფიცრებისა და ჯარისკაცების კულტურული დინი, ამის შესახებ წარმოდგენის გეძლევს საბჭოთა ბანაკებში ტყვედ მყოფი გერმანელი ჯარისკაცებისა და ოფიცრების დაკითხვა. ერთერთ ბანაკში მყოფ ტყვეების დიდ ჯგუფს შეეკითხნენ, რა წავითხებეთ, ეს კითხვა მათთვის ფრიალ სა-ჩიოთიო აღმოჩნდა. უფროსმა ლეიტენანტმა აფერდ მანტყემა ამ კითხვაზე გახსენა მხოლოდ... როზენბერგი. ლეიტენანტმა გეინზ ნეფგენმა დასახელა ერთადერთი წიგნი—მანს გრიმის „ხალხი უსივრცოდ“. ლეიტენანტ ემანუელ ოლდერს წაუკითხავს ვინმე მტრების რომანი „შეიძლება დამეხმედიანთ თქვენს“ და ეუფენ რომის წიგნი „ადამიანი“. ეს არის სია იმ წიგნებისა, რომლებიც ბატონ ოფიცრებს წაუკითხავთ.

უნტერ-ოფიცრებმა გერმან ფრიხმა განაცხადა: გმონა „ახალგაზრდა ვერტერის ვენებანი“ მაქვს წაიკითხელო. ობერ-ფერეიტორმა ვილჰელმ ბარტუმ თავი მოიწონა იმით, რომ ასოცი წიგნი მაქვს წაიკითხელო. გამობრავს, რომ ეს არის კრიმინალური რომანი-ე-

საზამთრო განსახალი ნითაი აკიმი სახელოვან გეარგოლას

წითელი არმიისადმი ხალხის უსახურ სიყვარულის ერთი გამობრტულუბას წარმოადგენს წითელი მებრძოლებისათვის საზამთრო საჩუქრების მომზადება, რასაც უკვე შეუდგნენ საბჭოთა ხალხის მთავარსახურებში, კომუნურებში, დიასახლისებში.

ამ ინიციატივას გამოეხმაურნენ საქართველოს მწერალთა კავშირი და მასთან არსებული ლიტერატურული ორგანიზაციებიც. 10 სექტემბერს შესდგა საბჭოთა მწერლების, მათი ოჯახის წევრებისა და მწერალთა კავშირის თანამშრომლების საერთო კრება.

მებრძოლთათვის საზამთრო საჩუქრების შეგროვების უდიდეს მნიშვნელობაზე და ამ საქმის პრაქტიკულად მოგვარებაზე ილაპარაკეს ს. ეულმა, ირ. ბაშვიძემ, ლეო ქაჩელიმ, ქეთევან არემაძემ, ნიკოლოზ ჩაჩავამ და მარია გარყულამ.

კრებამ იარჩია სპეციალური კომისია, რომელსაც დავალა ხელმძღვანელობა ვაჟა-ფშაველას ორგანიზაციებში მებრძოლთათვის საზამთრო საჩუქრების შეგროვების.

კომისიაში არჩეულ იქნენ შალვა დადიანი, ლეო ქაჩელი, ნინო ნაკაშიძე, ქეთევან არემაძე, ნიკოლოზ ჩაჩავა და მარია გარყულა.

კრებამ დაავალა კომისიას არა უკვიანეს 30 სექტემბრისა შეგროვების მწერალთა და ლიტერატორების თანამშრომელთა შორის 100 წყვილი ხელითაწინ. გარდა ამისა, კომისიას მიენდო შექმნას სპეციალური ფონდი, რომლითაც შექმნილი იქნება საბჭოთა ტრიუტაჟი და თბილი ნივთები.

კრებამ სურვილი გამოთქვა კომისია ამ საქმეში ფართოდ ჩაებას მწერალთა ოჯახის წევრები.

კომისია უკვე შეუდგა მუშაობას.

გაკის სიხლოვე ვერ გავსა პივედითა მხნოვა

კევი თობს, მუშაობს, სწავლობს, მაგრამ ამვე დროს ქალაქი ხალი-სიანი და მხიარულია—მტრის სიხლოვემ ვერ გასტყვა კეველთა მხნოვამ. ამ დღეებში უკრაინის მეცნიერებთა აკადემიის მიზლო-თეის დარბაზებში გახსნა სამი გამოფენა: „დიდი სამამულო ომი“, სამოქალაქო ომი საბჭოთა კავშირში“ და გამოფენა, მიძღვნილი ივანე ფრანკოს ცხოვრებისა და შემოქმედებისადმი. გაცხოველებით მუშაობს მინიატურების თეატრი; მწვეკვე ეპოგრამები, მოსწერებელი ლექსით და სკეტჩით დასცინიან აქტიორები ფაშისტებს. კეველი მოქალაქენი იციანი პიტლერის გეგურევი გემების გამო. გაიხსნა ქალაქის ცირკი; თავისი პირველი წარმოდგენები უჩვენა მყურებლებს (უმიავრესად მეომრებსა და მეთაურებს) ამ ომის დროს დაბრტულუბა და სტრტავკის სახელებს.

თეატრმა, კინო-თეატრმა უკრაინის კომკავშირელი“ ყოველდღე ექვს სერსს აძლევს. დიდი წარმატება აქვს წითელი არმიის გმირული ბრძოლისადმი მიძღვნილი კინო-კურნალებს, რომლებიც რამდენჯერმე ნახულობენ. წითელი მემობრთა გმირობა და ვეჯკობა აფრთხიანებს მყურებლებს.

კინო-თეატრში აქტივობენ სინათლეს, წინა რიგებში მჯდომი ჰაბუკი წყნარი ხმით ეუბნება ქალაქეობს:

— მამ ასე, მეც დღეს მივდივარ.

— ფრინტზე? სახალხს ლაშქარში?

— ჰო!

სალამოს იმინი ეთხოვებიან ერთმანეთს კრესჩატკე.

ლაშქრში, მყოფებელი და ყურებ-გამახელებული კევი სიხლოვეში იძირება. ლამის მყოფობებს არღვევს მხოლოდ გუშავთა შეძახილი და პატრულების ფეხის ხმა.

ანგოვანისჯარი ღიგაგავარილი სალაომი

საქ. მწერალთა კავშირმა № სამხედრო პოსტალში მოაწყო დიდი ანტიფაშისტური ლიტერატურული საღამო. საღამო შესავალი სიტყვით განსნა პოსტალის უფროსმა პოლიტ-ხელმა აბხ. შალვა რადაიანმა. მოხსენება თქმნა: „ფაშისტები ცვილიან-ციასა და პრეზერვის უბრალოდესი მტერია“ გააკეთა აბხ. ბესი ქლენტი. სიტყვა წარმოთქვა შ. დადიანმა. თანდათან ნაწარმოებები წაიკითხეს ალ.

კრებამ იარჩია სპეციალური კომისია, რომელსაც დავალა ხელმძღვანელობა ვაჟა-ფშაველას ორგანიზაციებში მებრძოლთათვის საზამთრო საჩუქრების შეგროვების.

კომისიაში არჩეულ იქნენ შალვა დადიანი, ლეო ქაჩელი, ნინო ნაკაშიძე, ქეთევან არემაძე, ნიკოლოზ ჩაჩავა და მარია გარყულა.

კრებამ დაავალა კომისიას არა უკვიანეს 30 სექტემბრისა შეგროვების მწერალთა და ლიტერატორების თანამშრომელთა შორის 100 წყვილი ხელითაწინ. გარდა ამისა, კომისიას მიენდო შექმნას სპეციალური ფონდი, რომლითაც შექმნილი იქნება საბჭოთა ტრიუტაჟი და თბილი ნივთები.

კრებამ სურვილი გამოთქვა კომისია ამ საქმეში ფართოდ ჩაებას მწერალთა ოჯახის წევრები.

კომისია უკვე შეუდგა მუშაობას.

ანგოვანისჯარი ღიგაგავარილი სალაომი

საქ. მწერალთა კავშირმა № სამხედრო პოსტალში მოაწყო დიდი ანტიფაშისტური ლიტერატურული საღამო. საღამო შესავალი სიტყვით განსნა პოსტალის უფროსმა პოლიტ-ხელმა აბხ. შალვა რადაიანმა. მოხსენება თქმნა: „ფაშისტები ცვილიან-ციასა და პრეზერვის უბრალოდესი მტერია“ გააკეთა აბხ. ბესი ქლენტი. სიტყვა წარმოთქვა შ. დადიანმა. თანდათან ნაწარმოებები წაიკითხეს ალ.

კრებამ იარჩია სპეციალური კომისია, რომელსაც დავალა ხელმძღვანელობა ვაჟა-ფშაველას ორგანიზაციებში მებრძოლთათვის საზამთრო საჩუქრების შეგროვების.

კომისიაში არჩეულ იქნენ შალვა დადიანი, ლეო ქაჩელი, ნინო ნაკაშიძე, ქეთევან არემაძე, ნიკოლოზ ჩაჩავა და მარია გარყულა.

კრებამ დაავალა კომისიას არა უკვიანეს 30 სექტემბრისა შეგროვების მწერალთა და ლიტერატორების თანამშრომელთა შორის 100 წყვილი ხელითაწინ. გარდა ამისა, კომისიას მიენდო შექმნას სპეციალური ფონდი, რომლითაც შექმნილი იქნება საბჭოთა ტრიუტაჟი და თბილი ნივთები.

კრებამ სურვილი გამოთქვა კომისია ამ საქმეში ფართოდ ჩაებას მწერალთა ოჯახის წევრები.

კომისია უკვე შეუდგა მუშაობას.

